

A MUNKA

XXI. évfolyam, 5. szám.

ára 24 fillér

Salgótarján, 1943. Január 30

Kitartás a végsőkig!

Az óriási szovjet fronton, amelyen az egész világ s így a magyarság figyelme is csüng, egyes vidékeken a tél keménysége az utóbbi hetekben megközelítette a tavalyi tél körüli hideget. A kemény fagyot ezuttal is szövetségeseinek érzi a szovjet és példátlan ember- és anyag harcbevételével támad, hogy rést üssön a tengelyhatalmak arcvonalán és nyugat felé törhessen előre, eddig azonban, helyi sikerektől eltekintve, nem sikerült az áttörés. A német és a magyar csapatok a mozgó háborura tértek át a „sündisznó állások”, a „szigetek” rendszerére, amikor néha hetekig minden oldara kell harcolni. A sztaligrádi német csapatok harcai immár valósággal legendások.

A háboru keménységével, a mi oldalunkon való veszteségekkel is szembe kell nézni. A német és magyar hadijelentések nem szépítik az eseményeket és közlik a mi veszteségeink súlyosságát is, annak hozzávetésével, hogy ezek még mindig messze alatta maradnak a szovjet veszteségeinek. Naponta a legsúlyosabb tömegtámadásokat kell felfogni a tengelycsapatoknak s ami most a szovjet fronton történik, az a legnagyobb helytállást bizonyítja minden háború legkeményebbjében. Arra a kérdésre is megfelelnek a német lapok, hogyan képesek katonáink ilyen emberfeletti teljesítményre. A válasz: tudják, hogy csak győzelem, vagy vereség lehetséges. A háborút azért kell megnyerni, mert nem szabad elveszíteni. Mindenki tudja, hogy a vereség nemcsak a nemzeti lét, hanem az egyéni egzisztencia elvesztését is jelentené. Ugyanez áll Magyarországra is, hiszen hivatalos szovjetmegnyilatkozásból is tudjuk, hogy a szláv törekvéseknek utjábanálló magyarságot szovjet győzelem esetén nem tűrnék meg Európában, hanem a sztálini eszközök alkalmazása után megmaradó részét is Ázsiába telepítenék. Mi lenne más a feladatunk az ilyen és a Roosevelt-Churchill casablancai határozatában foglalt Európaellenes tervekkel szemben: kitartani a végsőkig és kiverekedni a győzelmet, amely az új igazságos Európát és egyben a jobb magyar jövőt is jelenti. Minden józan ember tudja, hogy a háborúban vissza is lőnek és hogy a veszteség nem lehet egyoldalú. Mi, magyarok féltő gonddal, meleg szeretettel kísérik figyelemmel honvédeink rendkívül súlyos, hősiessé harcait, de éppen ezért, mert magyarok vagyunk, katonai nemzet acélos lélekkel tudjuk elviselni a csapásokat és az áldo-

zatokat is, ha kell. Ezért elutasítunk magunktól minden vészmadarat. Mert a kúvikok, az ellenséggel cimboráló rémhírtérjesztők ezuttal is munkába léptek. A miniszterelnök és a honvédelmi miniszter a leghatározottabban megcáfolta az ellenséges rádiók által tendenciózusan terjesztett híreket katonáink nagy veszteségeiről és a rémhírtérjesztők ellen szigorú eljárást helyeztek kilátásba, a suttogó propaganda mégis tovább igyekszik rontani a hangulatot fantasztikus rémhíreivel, még a fenyegető in-

ternálás árnyékában is. A közönségnek is segíteni kell a hatóságoknak abban a munkájában, amely ezeknek a lélekmérgezőknek elhallgattatására irányul. A magyarságnak nem riadtságra, hanem a lélek hősiességére, megacélozására van szüksége s ugyanazt mondjuk, mint a németek: nem maradhat más hátra számunkra, mint keményen vágigjárni az utat, végigküzdeni a háborút és ennek érdekében mozgósítunk minden erőt és elszántan elviselünk minden áldozatot. Bizunk annak a magyar miniszteri megállapításnak igazában, hogy az eddigi eredmények feljogosítanak arra, hogyha pillanatnyilag egyik-másik fronton kisebb eredményeket el is ér az ellenség, ez a háboru ráknézve győzelmes befejezését nem akadályozza.

elmúlt hónapokban), akkor valóban itt az ideje, hogy érdeme szerint nézzék meg mindig szembe az új népiesség bátor eszméivel.

A jelek arra mutatnak, hogy irodalmi életünk most véglegesen az 1900-as évtizedek nemzedékének kezébe került. Ez a nemzedék volt az első, amely Adyban, Móricz Zsigmondban és Szabó Dezsőben már nemcsak az embert és a művet, hanem a tekintélyt is számoltartotta. Ezeknek az évtizedeknek már semmi személyes közülük sem volt a modern magyar irodalom harcos pályakérdéséhez. Csak példát láttak maguk előtt, amiből tanulhattak. Kísérletezések a huszas évekre estek, az elmúlt évtizedben pedig elismerten már a „fiatalok” helyét foglalták el. Gazdag és példamutató tanítómesterek jártak előttük. Bőséges tanulmányaik eredményét és tapasztalatait eddig az esszében és az ehhez hasonló természetű írásokban tárták föl. Maig szinte a kiváló tanítványok nemzedékének bizonyultak.

Gondolkozásban azonban — egyetemes jellemvonások ellenére is — természetesen megoszlanak. Népiesséket és polgáriakat, a tisztán szépprózairokat és az esszéistákat mégis egymáshoz vonzza a társadalmi kérdések iránt való feltétlen érdeklődésük. Ezeknek az évtizedeknek a társadalom egyeduralgó élménye ma is. Éppen ezért minden joguk megvan ahhoz, hogy — kilépve a fiatalságuk esztendeiből — szellemi életünk hasztalan, többnyire személyeskedő vitáit a mélyreható komoly nemzeti-társadalmi kérdések ismételt feltevésével váltsák fel.

Szinte érthetetlen, hogy napjaink irodalmi élete miért nem érzi meg vége a szellemi időjárás veszélyes légnyomait. És valóban különös, hogy ezekben a végzetesen komoly időkben még mindig akadnak magyar írók, akik minden erejükkel azt keresik, ami elválasztja őket egymástól és nem összeköti. Súlyosan tévednek azok, akik a tollban még mindig csak a támadás és nem az alázat és a türelem fegyverét látják. Mert a csöndes alázat és az egy helyre rendelt egymás iránti türelem is hozzátartozik a változások idejéhez. A kor csak így — az alázat és türelem fényében — lehet méltó a szellemhez, a szellem pedig önmagához.

(—any.)

Változások idején.

Ma, a világháboru negyedik esztendejében úgy tűnik, mintha a magyar szellemi élet az új világégés elől a maga szigetére húzódott volna. Ha körülnézünk, azt tapasztaljuk, hogy szellemi életünk megmaradt a 30-as években felvetett kérdéseknél, sőt ezeket a kérdéseket éppen most, a háboru alatt szélesítette ki valójában. A könyvek és folyóiratok erről tanuskodnak. Az irodalom éppen azon társadalmi problémái mellett tart ki állhatatosan, amelyek számára a legtermékenyebb szellemi élményt nyújtották az elmúlt két évtizedben. Csakhogy a problémák megoldásához utoljára a harmincas évek közepén mérte fel a társadalmat. Azóta a nemzeti közösség — mint az európai társadalom szerves része — testben-lelekben erős változások tüzebe került. A problémák — legalább is az irodalom számára — mégis ugyanazok maradtak. Amiről viszont nem mindig az irodalom tehet.

A magyar szellemi élet — úgy látszik — most, a háboru idején a maga háza táján tisztázza azokat az eszméket, amelyeket az új népi irodalom nemcsak az irodalmi, hanem a szélesebb közéletbe is bedobott. Kétségtelen, hogy a szellemi élet fórumai nálunk még ma is alapjában véve azoktól a kérdésektől hangosak, amelyeket az u. n. falukutató irodalom tudatosított néhány évvel ezelőtt. Akkor úgy rémlett, hogy egy jól megválasztott pillanatban az irodalom ügye találkozik a szélesebb tömegekkel. Ez volt a látás. Valójában azonban — sajnos — nem így történt. Az új irodalom csak az értelmiségi ifjúsággal találkozott. De ez a kézfogás sem vált az irodalom javára.

Az írók tetemesebb része mégis abban a fikcióban hitt, hogy ezuttal az irodalom társadalmi szempontjai beteljesedtek. Pedig az írók sohasem tudták igazában hatalmukban tartani a dolgozó osztályokat. Az idők változásai egészen más irányba nevelték a tömegeket, mint ahová egy új Március reménye hívogatta volna őket. Az írók minden következményükkel vállalták az eszméket. A tömegek nem. Nem is vállalták, hiszen csak pillanatnyi áram futott keresztül rajtuk és ez vajmi kevés volt az írók elképzelte szellemi forradalomhoz.

Azután elmúlt a látszólagos találkozás pillanata és a népi irodalom egyedül maradt. Bizonyos, hogy az újabb népi irodalmat eredendően a tudatosító szándék jellemezte. Szerepét abban a feladatban találta föl, hogy a magyar irodalom-

nak népies hagyományát társadalmi téren tudatosítsa. Nem véletlen, hogy az új népiesség az esszé virágkorában lett népszerű. A szociográfia írások erre mutatnak.

Aligha volt még irodalmi csoportosulás, amely megalakulása percétől kezdve oly alaposan számoltartotta volna önmagát, mint ez. A népi irodalom előbb irta meg a maga irodalom- és szellemtörténetét, mielőtt még maga is az irodalom vagy a szellem történeti útjára lépett volna. Ha összegyűjtjük, ma már kötelekre rugna az új népiességről szóló sok kommentár, mérleg cikk és vitairás. De ez a népi szándék már rég elsatnyult a viták és az írásmagyarázatok hevében. Azonban, ha elsatnyulva, ha mellékvágányokon is — az új népiesség még mindig a magyar szellemi élet központi kérdése maradt. S ha a magyar szellemi életnek a háboru viharzása közben megvan az ereje ahhoz, hogy méltó módon tisztázzon bizonyos kérdéseket (amire nem egy ragyogó példát láthattunk az

Az északi Ferences egyházközség

nagy sikerrel tartotta meg II. kulturesztjét a ferences kultúrházban. Ismételtén igen szép számú közönség gyűlt össze, hogy a szórakoztató és lélekemelő műsort meghallgassa.

P. Réz Marián plébános bevezető szavai után az acélgyári zenekar szerepelt s mint már első alkalommal, ezuttal is csak a legnagyobb elismerés hangján kell megemlékeznünk róluk. Mindkét zenekari számukat jól választották ki. Csupa halk és finom, szívhez szóló meleg dallam szállt fülünkbe és az elragadó dallamok mellett szinte egy más, egy szebb és jobb világban éreztük magunkat. A szép zene szívünket, lelkünket meleg fénnel sugározza be és felel a hétköznapi szürkeségből a magasabb régiók világába.

Halmay György karnagy érdeme, hogy ez alkalommal is így történt és boldog önfeláldozással töltöttünk pár kellemes percet. Öszinte, megérdemelt taps volt felléptük jutalma.

Vertich József, aki már nem először lépett fel előadói tehetőségével, ezuttal is, mint már sokszor, Mécs verseket szavalt őszinte és mély átéléssel és méltó helyet foglal el a városunk tehetőségi tagjai között. A szép versekért és a kiváló elő-

adókészségért nagy tapsokat kapott.

Az ünnepi beszédet Chikán János etesi plébános mondta, aki a család hivatásáról, az apa, anya és gyermekek szerepéről a családban, a család elhivatottságáról a nemzetben és a családi élet hibáiról, a bűneiről beszélt olyan közvetlen és behízelgő modorban, hogy még tovább is elhallgattuk volna, mint nagy szerű és érdekfeszítő, aktuális előadás tartott. Nagy szükség van a család problémáiról beszélni és ő helyesen választotta ezt a témát beszédének tárgyául. Hosszan megtapsolták pompás előadását.

Az est-második előadóját Visnovszky László acélgyári tanító, a Balassa társaság titkára volt. „Hőstettek az életben” címmel tartott felolvasást. Gondolatait behízelgő, meleg lírai hangulatba foglalta össze és szinte lélegzetelsslafoltva kellett a mindennapi élet hősiességeinek problémáiról tartott előadását figyelni. Mindig szép és hatásos amit mond és előadói modora pedig mindenkit magával ragad. Nagy sikere volt és hosszú tapsot kapott ő is.

A jól sikerült kultureszt a Pápai himnusz elénkölésével ért véget.

Siemens
A "Siemens"
Kötelez!

SIEMENS RÁDIO

A NAGY GONDDAL KÉSZÜLT
7 ÚJ SIEMENS SZUPERRÁDIO
ANYAGA MEGBIZHATÓ, HANGJA
MINT MINDIG: TÖKÉLETES!

Katonáink elindultak

január 27-én a keleti harctérre.

A külső állomáson nagy tömeg élén Botond alezredes bucsuztatta katonás, de meleg szeretetet és önértéket sugárzó szavakkal, jól felszerelt katonáinkat, akik között sok helybeli tisztet, altisztet és közkatonát láttunk.

A város polgármestere dr. Förster Kálmán kormányfőtanácsos több tisztviselő élén megjelent a katonák bucsuztatásán és cigarettával ajándékozta meg az elinduló zászlóaljait, Isten áldását kérve rájuk.

Emelte a bucsuzás hangulatát az

acélgyári zenekar szereplése, amely a Himnusz és Hísekegy után lelkes indulókat játszott.

A bucsuzáson megjelent Horváth János alezredes, állomásparancsnokkal élén a helyőrség tisztikara családjaikkal együtt.

Felemelt fővel, kemény elhatározással, áldást kérő imáink mellett indultak el édes katonatestvéreink a bolsevista veszély leküzdésére és mi hisszük, hogy nagy és szent vállalkozásukat Isten segítségével győzelem fogja koronázni!

Közellátás.

Újkeletű szó ez, is. Az öregebbek még emlékeznek rá ugyan az első világháborúból, de a fiatalabbak most voltak kénytelenek megismerni. Nagyjelentőségű és igen fontos fogalmat takar ez az összetett szó. Azt jelenti, hogy a napi szükségletek megszerzésében úgy kell a fele-

lős személyeknek eljárniuk, hogy mindenkinek juttassanak. Így lesz közös gondoskodásból, közös ellátás a rászorulóknak részére.

A városi ember érli csak meg igazán ennek a kifejezésnek lényegét. Ahol sem termény, sem pedig állat nem növe-

szik, így tehát a napi betevő falatot más város, vagy község határából kell megszerezni, ott meg kell vizsgálni és ellenőrizni minden szem gabonát és minden deka húst, mert csak így lehetséges a megközelítően igazságos elosztás. A világháborúban pedig az itthonlevők viszonylagos jóléte éppen olyan fontos, mint a fegyverrel küzdő honvédségé.

Az elmondottakból világos, hogy a közellátásban a főszerep azoknak jut, akik termeléssel foglalkoznak és a hatóságok ellenőrzésével termelvényeiket kötelesek átadni a közös célra. A nemzeti öntudat és magyar érzés azt követeli, hogy ki-ki tehetsége szerint tegyen eleget minden követelménynek, illetve rendelkezésnek, mert csak így válik élő valósággá a közellátás szóban rejlő fogalom.

Hírek és különféle

Libabőrös télképek.

Honi és külföldi képes újságokban néhány év óta mindig feibukkannak bizonyos téli fényképfelvételek, amikor nagyon hideg van és amelyektől mindig újra és újra libabőrös lesz a hátam.

Kedélyes fürdőzők láthatók ezeken a képeken, uszórúhában lubickolva és a strandon heverészve, mindössze az a különös rajtuk, hogy a medencében víz helyett jégzajlás van, a strandon homok helyett hó, ehhez képest pedig egyes, különösen pajzán fürdőzők hógolyóval dobálják egymást.

Brrrr... ludbörzik erre a látványra csöndesen az elfogulatlan szemlélő, aki csak ilyenkor eszmél rá: milyen kényes, elpuhult szibarita módjára él, holott ő is megtehetné, hogy esetleg ott strandojon ezekkel az irigyelésre méltó akaraterű hölgyekkel és urakkal a hóban, fagyban, plusz harminc helyett minusz tíz-, husztokos hőmérsékletben. Igen, ha az ember ezeket a képeket nézi, nem tudja, mi bizsergeti jobban: a lelkiismerete, vagy a libabőr, de titokban azt hiszem, mindnyájan szívesebben hallgatunk bőrfelületünk ösztönös tiltakozására, mint arra a belső hangra, amely szemrehányóan mondja: te is élhetnél ilyen egészségesen.

Ments Isten vitába szállni azokkal, akik ezeken a képeken szemmeláthatóan azt hirdetik, hogy ez a hóstrandolás és jégfürdőzés az egészséges élet csúcspontja, — ments Isten! Ki ki a saját hite szerint üdvözlül és ha nekik mindegy: hideg-e vagy meleg, fagyhullám-e vagy hóhullám, nekünk igazán semmi kifogásunk sem lehet ellene. Ha nem fáznak meg tőle, ellenkezőleg, a „hűj meg naponta” német eredetű terápia alapján, megedződnek nátha és influenza ellen, nyilván nekik van igazuk.

Ezzel szemben... legalább ugyanennyire nekünk is igazunk van, ha még nézni is jobban szeretjük ezt a dolgot fényképen, mint a valóságban, mert —

ahogy magunkat ismerem —, mi még attól is megfáznánk, hogy mások heverésznek a hóban és lubickolnak a jégzajlásban a szemünk láttára.

Mi ebből a tanulság? Az, hogy mi ne próbáljuk meg őket, ők pedig ne próbáljanak miniket meggyőzni. Ők is anélkül tudógyulladást kapnának, ha nem üznének nyári strandéletet télen, mint ahogy mi tudógyulladást kapnánk, ha utánózni próbálnánk őket. Ami az egyiknek egészséges, az a másiknak betegség és megfordítva. Minden viszonylagos ebben a világban és ha valaki szívesebben öltözteti télen a hőmebert, tegye bátran, mi nyugodtan beérhetjük a fűtött kálybába.

—y—

Hirdessen

„A MUNKA”
politikai hetilapbar!

† Halálozás.

Lapzártakor értesültünk, hogy Halhauser István, okl. gépészmérnök az acélgyár h. igazgatója, nyugalmazott dróppári üzemfőnök, e hó 28-án, életének 63. évében Gödöllőn csendesesen elhunyt. Kivanságához képest városunkban fogják eltemetni. Temetése a köztemető ravatalozójában február 2-án d. u. 4 órakor lesz. Az engesztelő szentmise február 3-án reggel 9 órakor a Ferences plebania templomban lesz megtartva. Az elhunyt üzemfőnök hosszú évtizeden működött az acélgyár üzemében és eszményi elődoláisaival sokoldalú közhasznú tevékenységet fejtett ki. Részletes beszámolókat az elhunytával kapcsolatban, — jövő számunkban fogjuk közölni.

Hadbavonult katonák figyelembevétele a sertésvágások engedélyezésénél. A közellátási miniszter leiratot intézett a közellátásügyi kormánybiztosokhoz a hadbavonult katonák számára a sertésvágásoknál történő figyelembevételeiről. Minthogy a fronton küzdő katonák időközben leserelhetnek, megsebesülten hazatérhetnek, vagy szabadon hazajöhetnek, továbbá tekintettel arra is, hogy részükre élelmiszer-csomagot lehet küldeni, a fronton küzdő katonák számára itthoni és csomagellátásuk biztosítása érdekében a közellátásügyi miniszter utasította az illetékes hatóságokat, hogy a magánfogasztásra levágható sertések számának megállapításánál a hadbavonult katonákat vegyék figyelembe.

Az ország különböző vidékein azonos lesz a tűzifa termelői ára. A MÁV új díjszabást adott ki, amelyben a tűzifa vasúti fuvardíját vagononként 70

„A MUNKA” TÁRCÁJA

A nürnbergi vásár.

Írta: Kisigmándi Géza.

— Nehezen vártunk — fogadta Soóky Gáspár meghitt emberét, aki a végeláthatatlan nádasból bujt ki és osont be a házba. — Már azt hittem, hogy elpusztítottak a csikász farkasok.

— Engem-e? — villogott a legény szeme. — Hiszen álltam én már nem egyszer karddal a kezemben, szemközt az ellenséggel.

— Jó-jó fiam — nyugtatta meg a másik és lenyomta a padra, amely ott melegedett a bubos kemence mellett. — Fajj valamit, aztán beszélj.

Kincses Pistát kétszer sem kellett megbiztatni. Nekiesett a párolgó ételnek, amit a fiatal asszony tolt eléje. Habozta a remek gulyást és közben bökődte ki a vélekedését.

— Két kerek napja állg ettem. Fe-

renc fráter'ál beövakodtunk a főterre. Nem valami biztos hely az most Nagyságos Fejedelem egykori legényeinek. Csupa idegen istrázza pöffeszkedik a városbáza kapuja alatt. No meg az utcán sem látni magyar talpas vitézt.

Nem ilyen szaporán bugyogott ki belőle a mondatok áradata, ahogyan itt a papiroszon szépen egymásután következnek, hanem bizony jó falásnyi szünetekkel, amíg lenyeldeste a birgehust.

Soóky Gáspár meg a felesége csak bagyta. Majd jól lakik és kikerekíti mondókáját, ámbár így is megértették.

— Sohasem tegyenek elem rosszabb ételt — hunyorgatott a szépasszony felé, ezután becsukta a bicikliját, a keze hátával kétélféle törölte szájkája bajuszát, felemelte a korsót és jót ivott.

— A nagy templom ajtaján ott az irás. Csak azt akarom mondani, hogy fráter ledobta a csuhát. Nem mer benne mutatkozni a városban, mert hátba megismerik. Node ez nem fontos, hanem azt akarom elmondani, hogy a fráter eligazodott a hosszú levélben. Azt olvasta ki belőle, hogy mindenkinek meg kell fi-

zetnie Nagyboldog Asszony napjait a felszabadítás díját. Aki nem engedelmeskedik, annak el veszik mindenét. Így mondta a fráter.

Az egykori kuruc lovas vitéz, aki hűségesen szolgálta Soóky Gáspár kapitányt és II. Rákóczi Ferenc fejedelmet, rosszalóan megcsóválta a fejét.

— A sajátját keli a magyarnak megvásárolnia a bécsi császár parancsára. Ki hallott már ilyet? Nem eleget verekedtünk a török, meg a német ellen, most még fizessünk is?

Soóky Gáspár csak hallgatta. Más is mondta neki, hogy megkegyelmezzek Bécsben a magyar uraknak, ha fizetnek. Most itt van a bizonyosság. Ötödik éve húzódott ide családjával a nádasok közé, hogy elkezdhesse a pöffeszkedő idegen katonaságot. Itt van egész vagyona. Ide mentette lovait, teheneit és birkáit. Nincs egyetlen cselédje sem, aki ne szolgált volna a kardja alatt a kurucok szabadságharcában.

Nagyot hallgattak. A kemencében vígan pattogott a tűz és dől ki a forróság. — Aztán nekünk mennyi kell fi-

zetni? — szólalt meg végre az asszony. — Ötezer forintot — mormogta a legény. Annyi tömértelen pénz talán a világon sincs összesen.

Soóky Gáspárnak ököbe rándult a keze. Ötezer forint...

— Bepókhálózott a bécsi császár kincses ládája — kesergett Kincses Pista egykori kuruc vitéz, aki most csikósóként kereste a kenyerét.

— Sok volt a Soóky vagyona — mondta csendesén az ur, így hát sokat kell érte fizetni.

Birjuk-e édes uram? — lehelte bele a csendbe a felesége.

Birnunk kell! — kapta fel a fejét a legény. — Ha másképp nem megy, mi egyszerű cselédek kérjük a vitéz kapitány urunkat, hogy ne hagyja az ősi jelszót. Akad itt elegendőes tehén, ló és juh arra, hogy eladjuk, az árából meg megváltuk a birtokot. Akár idegen országba is elte-reljük. Ferenc fráter azt mondta, hogy Noringában, amit a németek Nürnbergnek mondanak, szoktak lenni olyan sokadalmak, hogy akár egész gulyákat el lehet adni. Elmegyünk és pénzre tesszük a fe-

pengőre csökkentette azokra a távolságokra is, amelyekre eddig magasabb volt a fuvardíj. E fuvardíjkorlátozás fedezetére a földművelésügyi miniszter által megállapított 10 tonnánként fizetendő 24 pengő szállítási igazolványdíjat is a MÁV szedi be. A vasúti fuvardíjak korlátozása nemcsak a távolfekvő termelések támogatását tette lehetővé, hanem azokon a helyeken, ahova nagy távolságokról kellett eddig

magasabb fuvardíjjal szállítani tűzifát, a fogyasztókra is előnyös hatással lesz. Mindezek mellett az a kibatás is említésre méltó, hogy a termelői árak az ország különböző vidékein azonosak lesznek és így sok helyen a fogyasztói árak is egyenesen alakulnak, ami az árak ellenőrzését a nagyközönség és a hatóságok részére is megkönnyíti.

Nemzetvédelmi előadások a nemzetnevelés szolgálatában.

A m. kir. honvédezerkar főnöke, a hadiüzemeknél alkalmazott munkásság részére filmekkel, színművek bemutatásával, hazafias fűnnepekkel összefüggő tárgykörrel kapcsolható, lelkesítő, s buzdító előadások sorozatos megvalósítását vette tervbe, illetőleg rendelte el.

Ebben a magasztos célkitűzésben, mely egyfelől a kultúrát kívánja terjeszteni; másrészt a magyar érzületet a Hazához való törhetetlen ragaszkodást a mai háborús viszonyok között vitéz honvédek iránti szeretettel áldozatkésztséget törekszik fokozni a belsőfront egységesítését, testvéries közfoglaltat iparkodik biztosítani nagy szerephez jutnak majd a gépapostolai, művelődésének katonái a tanítók és mindazok, akik mindenkor önzetlenül vállalták azt a munkatöbbletet, a társadalmi vezető egyéniségei közül, mely a nép dolgos, munkásfiainak nemcsak külső, de belső kultúrát is hirdetett.

Ma amikor ezeréves országunk tízmillió népe küzd a karpátok medencéjén túl messze-messze a távol Keleten...

igen nagy jelentőségű ez az elhatározás. Világnézeti nevelés a magyarság szemszövegéből roppant nagy horderejű.

Ki kell alakítani a nemes emelkedett gondolkodást, hogy nemzetünk és népünk nagy legyen idehaza a várásban, tőrésben, fegyelemben, egymás segítésében és szolgálatában, hogy odakünn győzhessenek a mi drága jó vitéz katonáink s Európában helyreállíthassák a rendnek, a jognak az emberi szabadságnak, méltóságnak és megbecsülésnek az uralmát a keresztnek, Krisztusnak evangéliumi szellemében.

Örömmel üdvözljük a honvédezerkar főnökének gondolatát s várjuk bizalommal szeretettel, őszinte igaz érdeklődéssel a kúrtszót, a zászlóbontást, mely egy táborba tömöríti a munka izzó tálján eltöltött izzadságos, veritékes órák után a nemes üdülésre, szórakozásra, tanulásra, haladásra vágyó szent trikolorunk alatt eszméssel s életigazságokkal izmosodni szándékozó munkástestvéreinket.

Az albertaknai tanító

Kutyák rajai lepik el az utcákat és zavarják a járókelők közlekedés biztonságát. — Ügylátszik, hogy a tavasz tényleg közeledik, mert sem szájkosár, sem poráz nem gátolja az ebek garázdálkodását. — Talán érthető is az elszaporodásuk, mert a légvédelmi sötétségben valamennyire vigyáznak is a magánházak portáira, mégis jó volna, ha a gypmes-terek több eredménnyel portyáznának a kóborló ebeket. A háborús időkben a kézbesítő és összeíró hatósági közegek rendkívül sokat keresik fel a magánlakásokat s őket igen sokszor a szájkosár nélküli, szabadon futkosó ebek támadják és veszélyeztetik testi épségükben. Itt az ideje, hogy az ebtulajdonosok is komolyan vegyék az ebtartási szabályokat és szigorú ellenőrzés alá vétessenek.

A nyulbőr árának megállapítása. A közlekedésiügyi miniszter újból megállapította a beföldi eredetű mezei és házi nyersnyulbőr legnagyobb ipari árát, valamint a nyersnyulbőrök forgalmabazisát foglalkozó, kereskedők

által felszámítható legnagyobb brutto hasznót. A rendelet a Budapesti Közlöny szerdai számában jelent meg.

A főváros egyik legnagyobb textil- és ruházati részletkereskedő vállalata keres közalkalmazotti vevőkörének látogatására

üzletszerzőket és helyi képviselőket.

Kizárólag szakmailag képzett és üzletszerzői gyakorlattal bíró öskeresztény urak nyujtsák be — fényképpel és referenciákkal felszerelt ajánlataikat „**Tekintélyes jutalékjövendelelem**” jelleg

Blockner J. hirdető irodába, Budapest, IV., Városház-u. 10.

lesleget. Marad még itt annyi, hogy ennek a két kis gyermeknek se leszen gondja.

Soóky Gáspár alatt megröppant a pad. Az ágyban egymás mellett feküdt a fia, meg a lánya. Pihegve aludták a tisztelelkűk üdítő álmát, amit az élet már ellopott a felnőttektől.

— Marad itt magnakvaló — erős-ködött a csikós. — Nevelünk mi volt kurucok abból annyit, hogy csodájára járnak még az idegenek is. Azután, ha kiváltjuk a birtokot vitéz kapitány urék beöltözhettek a városba. Ott szomorkodik az a nagy sárga tornácos Soóky ház. Bementem az udvarára. Kincstári vendéglőként használják. Hát ezt vissza kell szerezni. Igaz-e?

— Igaz Pista — hagyta rá a kemény kuruc. — De én nem alázodom meg senki előtt. Nem lépek egyet se érte, kérő szóval se instállok idegent.

— Tessék csak rábízni könyörgöm, ugrott föl a legény. — Ferenc fráterrel, még a többi kenyeres pajtással elrendezük mi mindent. Kimegyünk a jószággal

Noringába...

— Soóky Gáspár szépséges ifju felesége, aki évek óta megosztotta bujdosó urával a nádasok között megalapított egyhangú életet, ráborult az asztalra. Hangtalanul zokogott. A férfi csendesén simogatta selymes fekete haját.

— Hát akkor ebben maradunk — állt fel Kincses Pista. Összecsapta a bokáját és kihúzta a derekát. — Velünk lesz az Isten...

A fagyos tornác visszhangos hidege elnyelte távolodó csizmája kopogását.

Alkalmazást nyerhet. Könyveléshez értő nyugalmazott hivatalnok, vagy kezdő, napi 3 órási irodai munkához alkalmazást nyerhet. Cím a kiadóhivatalban megtehető.

Támogasd a Vöröskeresztet!

Bővülnek a mezőgazdasági kiállítás keretei.

A március 27-én megnyíló mezőgazdasági kiállítást és tenyészállatvásárt az OMGE a rendkívüli viszonyok ellenére ez évben is minél gazdagabb tartalommal kívánja megrendezni, hogy így maradéktalan képet adjon mezőgazdaságunk sokoldalúságáról és összes termelőeszközeiről. Amint közöltük már, a kiállítás egyes tenyészállat csoportjaiba a férőhelyeket lényegesen meghaladó létszámú bejelentés érkezett a rendezőbizottsághoz. Miután az ország megnagyobbodása és a szervezett állattenyésztő munka előrehaladása következtében erre előre számítani lehetett, nemkülönben a várható nagyobb keretekre való tekintettel a rendezőbizottság a földművelésügyi minisztérium támogatásával tető alá hozta a már múlt évben nagyrészt megépített szarvasmarhaiállatokat, valamint a lókiállítás keretének évek óta tervezett bővítését is ez évre sikerült megoldani a lóállat épületének számottevő bővítésével. Ezek az építkezések a mai nehéz anyaggazdálkodási helyzet mellett a takarékos anyagfelhasználás szempontjainak legszigorúbb szem-

meltartásával készültek el.

Igy a kiállítási telep a háborús viszonyok között is továbbfejlődik, korszerű állandó jellegű kiállítási épületeivel és állatállományával a kontinensnek máris legnagyobb és legteljesebben berendezett ilyen jellegű intézményévé vált.

A többi kiállítási csoportokban a megfelelő hulladék- és tartós építkezésre alkalmatlan anyagok felhasználásával több ideiglenes jellegű csarnok építése van tervbevéve, úgy, hogy a hatalmas kiállítási telep ez évben még jobban kiépül.

A rendezőbizottság az érdeklődő vármegyék támogatásával továbbfejlesztette a falusi népelet és népművészet, valamint a háziipar bemutatását szolgáló kedves „kiállítási falut”. A meglévő „falusi házakhoz” ez évben egy kalocsai ház fog csatlakozni, amelyben Kalocsa vidékének színes népművészetét fogják bemutatni. A „kiállítási falu” a különböző vidékek eredeti viseletébe öltözött népeivel bizonyára az ez évi kiállításnak is egyik legvonzóbb helye lesz.

Tavaszi ujdonság!

SZÜCS-FÉLE

„Vitamin Crém”

A legmodernebb elvek szerint készített VITAMINDUS arccrém. Az arcbőr természetes tápanyagait tartalmazza a ezért rugalmassá, üdvé teszi és megóvja a ráncosodástól.

SZÜCS-FÉLE

„Bubi Arcszesz”

Megszünteti pattanásait és az arcbőr zsírosságát.

Kapható:

SZÜCS RÓBERT
MAGYAR KORONA
GYÓGYSZERTÁRÁBAN.
SALGÓTARJÁN.

Salgótarján m. v. polgármesteri hivatalától.
928/1943. szám.

Hirdetmény!

A balassagyarmati m. kir. Pénzügyigazgatóság a 18 439/6. II. a. számú intézkedésével az 1943. évi általános, kereseti, jövedelemvagyondó kivétési munkálatok megindítását rendelte el.

Felhívataknak, azon adózók, kiknek kereseti, jövedelmi, vagy vagyoni viszonyaiban történt kedvezőtlen eltolódás adóalapjuk felfelfedezésére jogcím ad, hogy adófelfelfedezésüket a városi adóigazgatóságnál beszerezhető nyomtatványon legkésőbbben f. évi február hó 28-ig kötelesek benyújtani.

Különösen felhívataknak az adófelfelfedező közönség az 1940. évi XXII. t. c. új rendelkezéseire, melyek a kifüggesztett falragaszokon részletesen fel vannak sorolva.

Ilyen fontosabb újítások:

1. Azon adózó, akinek adóalapja egyébként rögzítendő lenne, jövedelme azonban legkevesebb 50 százalékkal emelkedett, az adófelfelfedezés bevétele nélkül tartozik f. évi február hó 28-ig adóvallomást beadni. Aki ezen kötelezettségének nem tesz eleget a kivetendő adó kétszeres összegéig terjedő bírsággal lesz sújtva.

2. A legfeljebb egy segéddel és egy tanonccal, vagy segéd nélkül legfeljebb két tanonccal dolgozó kisiparosok nem tartoznak adóvallomást adni. Ezek az ipartestület kimutatása alapján tételes adóval fognak megrovatni.

3. A kis földbérlet, akiknek bérletmennyének kataszteri tiszta jövedelme a 25 pengőt nem éri el és kizárólag a saját háztartásuknak termelnek, adót nem tartoznak fizetni.

4. Az állandó alkalmaztatási hely nélkül dolgozó ügynökök szintén nem tartoznak vallomást adni, mert adójukat levonás után a munkaadó szolgáltatja be.

Akik vallomásukat későn adják be, 1, illetve 10 százalék, akik pedig felhívás dacára nem adnak vallomást, 3, illetve 50 százalékos bírsággal fognak sújtani.

A részletekre kiterjedő felvilágosítások az adóigazgatóságban nyerhetők d. e. 8—12 óráig.

Salgótarján, 1943. január 22.

A polgármester helyett:
Dr. Wanka
adóügyi tanácsnok h.

Eladó egy jó állapotban levő 37-es számú női cipő. Cím a kiadóhivatalban.

Meghívó Az Északi Ferences Egyházközség február hó 2-án kedden este fél 7 órakor tartandó III. ik kultúrestjére a ferences Rendházban. Az est műsora a következő: 1. G. János: „A fekete kutya”. Költemény, szavalja: Sümeghy Géza Crédó tag. 2. Szóló ének. Előadja Mibályi Magda urleány. 3. Ünnepi beszéd. Tartja P. Roznik Rajnér OFM egyházi író. 4. Isten nagysága. Énekli az acégyári énekkar, vezényel Halmay György karnagy. 5. Mecs László verseiből szaval Verich József. 6. Háborús novella, „a mindent megbocsátó Krisztus” címmel, elolvassa: Királyfalvi Kraft Aladár bányaíntéző. 7. Pápai himnusz, énekli a közönség. Legyünk ott mindannyian egy szívvel és lélekkel a szép és nemes szórakozást nyújtó esten.

„A tehetősektől ezeket és százakat, a szegényebektől filléreket, de mindenkitől kérünk.” Az „Országos gyűjtés a honvédsaladókért” a hadbavonultak hozzátartozóinak gondját enyhíti.

Nógrádvármegye közigazgatási bizottságának kisajátítási albizottságától.
3975/1942. szám.

Hirdetmény.

Nógrádvármegye közigazgatási bizottságának kisajátítási albizottsága közönségre teszi, hogy a m. kir. honvédelmi miniszter úrnak 72 426/eln. 14 1942. sz. rendeletével Salgótarján megyei városban a salgótarjáni 167, 865, 1308, 1309. sz. tjkv-ban felveit a m. kir. kincstár részére szükséges ingatlanokra elrendelt kisajátítási ügyben, a helyszíni eljárást 3975/1942. számú határozatával 1943. évi február hó 10. napjának d. e. 11 órájára Salgótarján városházához tűzte ki.

A tárgyalás határidőjéről az összes érdekeltek határozatilag értesítettek.

Kisajátítási művellet Salgótarján városházánál 1943. január 25-től 1943. február hó 9-ig megtekinthetők.

Balassagyarmat, 1943. január 21.

Baross
főispán, közigazgatási
bizottság elnöke.

Idősebb úriember keres tágas, világos feltétlen tiszta burorozott szobát, vagy egy szoba, előszoba konyha, kamrás üres lakást esetleg ellátással. Cím a kiadóban

Megjelenik minden hó 1-én a fiutélia minden ágával foglalkozó szaklap. A

Bélyeghíradó

Felelős szerkesztő: DOBÓ ISTVÁN. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Szabadka, Egressy utca 2. szám.

Megrendelhető és kapható: VÉGH KÁLMÁN könyv és papírkereskedésében SALGÓTARJÁN

Egyesszám ára 60 fillér. Előfizetés egész évre 7 pengő, szövetségi tagoknak 6 pengő.

„Adjatok, hogy a legtöbbet adózik hozzátartozóit, gyermekeit minél erősebben ölelje át az örök Hungária Istápoló karja”. Minden magyar család kötelessége támogatni a honvédsaladókat.

Január 31-én fel kell ajánlani az ócskavas készleteket.

Sulyos büntetések készletbejelentések elmulasztásáért.

Az ócskavas és fémbulladék készlettulajdonosoknak a 63.800/1942 IP. M. rendelet szerint január 31-én a birtokukban lévő anyagokat a Fémgyűjtőnek február 7-ig átvételre fel kell ajánlaniuk. A beszolgáltatás csak azokra nem kötelező, akiknek az anyagbirtok erre már előzetesen írásban engedélyt adott. A felajánlási kötelezettség kiterjed mindazokra a készlettulajdonosokra, akik kovácsoltvasból, öntöttvasból, u. n. hasznos ócskavasból, bronz, réz, alumínium stb. fémekből zárolt készletekkel rendelkeznek.

A felajánlási kötelezettség alól mentesül az is, aki készletét a határidő alatt az igazolványos megbízottaknak átadja. Ebben az esetben kedvezőbb átvételi árat is kap.

A felajánlási és készletbejelentési kötelezettség teljesítése fontos kötelesség, mert elmulasztása sulyos büntetést von

maga után. Készletbejelentések elmulasztása miatt a közelmúltban több készlettulajdonost büntettek meg. Így Winkler Samuné váci vaskereskedőt nyílvánlítás nem vezetése és készletbejelentések elmulasztása miatt, kihágásért 1000 pengő pénzbüntetéssel sújtották. Az Elektromos Fémáru- és Vasöntőde r. t. felelős vezetőjét, Lovas Géza igazgatót, ugyanez okból 8000 pengő pénzbüntetésre ítélték. Gyimóthy István vasöntő-600 pengő pénzbüntetést kapott zárolt gépjárműve engedély nélküli beszerzéséért. Sonnenfeld Emil műszaki iroda tulajdonos zárolt anyagok felszabamis nélküli eladásáért 600 pengő pénzbüntetésre ítélték.

A m. kir. Ipari és anyagbirtok minden esetben, amikor a rendelkezések megszegéséről tudomást szerez, megindítja az eljárást, aminek szigorú büntetése a következménye.

IRDESSZEN!
A MUNKA
POLITIKAI HETILAPBAN!

Eladó Zagyvapálfalván vasutállomás mellett egy 772□ öl és egy 774□ öl telek eladó jutányosan. Sajátban a Forgács utcában egy 444□ öl-es gyümölcsös, betonkúttal bekerítve sürgősen eladó. Cím a kiadóban.

Tartsuk be szigorúan a légvédelmi előírásokat.

„Avassa a magyar társadalom ezt az alkalmat nemzeti áldozatkésztségünk legszebb ünnepevé”. A napokban megkezdődik az országos gyűjtés a honvédsaladók javára.

KERESEK 1 gyermekes család részére azonnali beköltözésre **butorozott SZOBAT!** (Esetleg közös konyha használattal.)
BUBÁRNIK GYULA
Vegh-nyomda.

Gyenge előmenetelű polgári iskolai tanulók tanítását vállalja Klein Béla. Értekezni lehet: hétköznap 12—1-ig, vasárnap 9—4-ig lakásomon Menház-utca 25. szám.

IGMÁNDI KESERUVIZ
minőség egyedi

„Levetted-e a gondot azoknak a válláról, akiknek családja a mi biztonságunkért és életünkért harcolnak?”
Tedd meg kötelességedet; adakozzál bőségesen a honvédsaladók javára.

Támogasd a Vöröskeresztet!

SALGÓTARJÁNI APOLLO MOZGÓ

Január 30-án, szombaton fél 3, fél 5 és fél 7-kor, 31-en vasárnap fél 1, fél 3, fél 5 és fél 7-kor, február 1-én, hétfőn fél 3, fél 5 és fél 7-kor, 2-án kedden fél 3, fél 5 és fél 7-kor.
KARÁDY KATALIN
nagy sikerű filmje:

ALKALOM

Zene: Fényes Szabolcs. Főszereplők: Szilassy László, Somláy Artúr, Csontos Gyula, Biliési Tivadar, Somogyi Nusi, Pethecs Sándor és Karády Katalin.

Kiegészítésül:
MAGYAR VILÁGHÍRADÓK.

Február 3-án, szerdán fél 3, fél 7 órakor, 4-en csütörtökön, fél 5 és fél 7 órakor

TÁNCOLÓ BÉCS

Két tanciskola kacagató versengése. Főszereplők: Hans Moser, Paul Horbiger, Edie Mayerhofer. Kiegészítésül: UFA, LUCE VILÁGHÍRADÓ.

Felhívás a gazdákhoz a kukorica vetőmagszükséglet biztosítására. A földművelésügyi miniszter felhívja a gazdák figyelmét arra, hogy kukoricavetőmagszükségletük biztosításáról meőbb gondoskodjanak. Az érvényben lévő rendelkezés szerint az a termelő, akinek a múlt évben volt kukoricatermése, készletéből elsősorban vetőmagszükségletét tartozik biztosítani. Az elmúlt években igen sok esetben lehetett tapasztalni, hogy az őszei megfellelő csirázoképességű kukoricák a teni lagyok követhetében tavasszal már olyan gyenge eredményt mutatnak, hogy vetési célra nem lehetett felhasználni. Ezért a most alkalmos kukoricavetőmagot tavasszal a vetés előtt feltétlenül csirázolni kell. Azok a gazdák, akiknek alkalmas készletük nincsen, igyekezzenek gazdátarsaiktól csere újan vetőmagkukoricát szerezni.

Vitéz nagybányai Horthy Miklós: „Az áldozat és a kötelesség jogai hívok minden igaz magyart újabb áldozatra.” Január 17-től február 7-ig Orsz. gyűjtés a honvédsaladókért!